

Kristiansand Dyrepark As
Kardemomme by
4609 KARDEMOMME BY

Trondheim, 11.09.2020

Deres ref.:
20S49F28

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2020/11835

Saksbehandler:
Johan Danielsen

Tillatelse til innførsel av 3 - tre, javalangur (*Trachypithecus auratus*) til Kristiansand Dyrepark

Miljødirektoratet gir Kristiansand Dyrepark As tillatelse til innførsel av 3 - tre, javalangur (*Trachypithecus auratus*) til hold i dyrehage, jf. forskrift om fremmede organismer § 6.

Sakens bakgrunn

Det vises til søknad datert 27.08.2020 fra Kristiansand Dyrepark As v/Helene Axelsen (søker), tillatelse til innførsel av tre javalangur (*Trachypithecus auratus*) fra Zoologisch-Botanischer Garten Wilhelma, Postfach 501227, 70342 Stuttgart, Tyskland.

Tidsrom for planlagt innførsel er 01.08.2020 - 01.06.2021.

Lovgrunnlaget

Formålet med forskrift 19. juni 2015 nr. 716 om fremmede organismer (forskriften) er å hindre innførsel, utsetting og spredning av fremmede organismer som medfører, eller kan medføre, uheldige følger for naturmangfoldet, jf. forskriften § 1. Etter forskriften § 6 kreves det tillatelse for innførsel av organismer til Norge som ikke er omfattet av forbudet i § 5 eller unntakene i § 7.

Ved vurderingen av søknaden skal Miljødirektoratet særlig legge vekt på om den omsøkte organismen kan gi uheldige følger for det biologiske mangfold, jf. forskriften § 6 andre ledd. Det kan ikke gis tillatelse hvis det er grunn til å anta at innførselen vil medføre vesentlig risiko for det biologiske mangfoldet. Direktoratet skal vurdere og fastsette de vilkår som anses nødvendige for å hindre uheldige følger for det biologiske mangfold, jf. § 15 tredje ledd. De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven (nml) §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved vurderingen, jf. nml § 7. I tillegg skal tiltaket vurderes opp mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. nml § 14.

Miljødirektoratets vurdering

Innførsel av arten krever tillatelse etter forskriften § 6. Miljødirektoratet anser at kunnskapsgrunnlaget for å behandle denne søknaden er tilstrekkelig, jf. § 8 i naturmangfoldloven.

Arten har utbredelse på Java, se <https://www.gbif.org/species/9204783>. Artens naturlige utbredelse gjør at den etter alt å dømme ikke kan overleve i norsk natur. Innførsel medfører ikke vesentlig risiko for uheldige følger for biologisk mangfold, jf. forskriften § 6 andre ledd. Vi har hjemmel til å gi i tillatelse til innførsel.

Direktoratet finner ikke grunn til å tillegge føre-var-hensynet vekt i denne saken, jf. naturmangfoldloven § 9. Arten er ikke vurdert i forbindelse med utarbeidelse av fremmedartlista 2018. Arten mangler etter alt å dømme på grunn av krav til temperatur og leveområde evne til å konkurrere med, predatere på eller krysse seg med norske arter på en måte som kan skade

Postadresse: Postboks 5672, Torgarden, 7485 Trondheim | **Telefon:** 03400/73 58 05 00 | **Faks:** 73 58 05 01

E-post: post@miljodir.no | **Internett:** www.miljodirektoratet.no | **Organisasjonsnummer:** 999 601 391

Besøksadresser: Brattørkaia 15, 7010 Trondheim | Grensesvingen 7, 0661 Oslo |

Besøksadresser Statens naturopsyns lokalkontorer: Se www.naturoppsyn.no

naturmangfoldet. Dette tilsier sammen med vilkårene for innførsel, se under, at innførsel av omsøkte art ikke vil føre til økt belastning på økosystemet, jf. naturmangfoldloven § 10. Direktoratet finner det ikke relevant å gå inn på en nærmere vurdering av de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 11 og 12. Ut ifra den lave risikoen innførselen innebærer for norsk biologisk mangfold, gir vi tillatelse til innførselen.

Vi gjør oppmerksom på at javalangur (*Trachypithecus auratus*) står på lister omfattet av konvensjonen om internasjonal handel med truede art (CITES). For art på liste II skal forsendelsen følges av en CITES eksporttillatelse utstedt av CITES myndighetene i eksportstaten (se <https://www.cites.org/eng/cms/index.php/component/cp>) samt CITES importtillatelse utstedt av Miljødirektoratet som norsk CITES myndighet

<https://soknadssenter.miljodirektoratet.no/Soknader/Info.aspx?id=35&Menyvalg=SOKNADSSENTER>.

Original CITES tillatelser og utstedte kopier skal tollbehandles ved utførsel fra eksportstat og av norsk toll ved innførsel til Norge. Originale tillatelser skal deretter oversendes til Miljødirektoratet. Utstedt kopi beholdes av eier/importør. Miljødirektoratet gjør oppmerksom på at tillatelse etter forskrift om fremmede organismer ikke fritar for krav etter annet regelverk, som krav under matloven og smittevernloven.

Bestemmelser i forskrift om fremmede organismer som gjelder ved innførsel av organismer:

- Ved innførsel skal forsendelsen være merket med (jf. forskriften § 25 første ledd):
  - Organismens vitenskapelige navn og eventuelle norske eller engelske navn
  - Antall eller annen angivelse av mengde organismer
  - Vår referanse (oppgett i tillatelsen)

Vedtak

Miljødirektoratet gir Kristiansand Dyrepark As tillatelse til innførsel av to javalangur (*Trachypithecus auratus*), 1 - en fra: Zoologisch-Botanischer Garten Wilhelma, Postfach 501227, 70342 Stuttgart, Tyskland, jf. forskrift om fremmede organismer §§ 6 og 15. Tillatelsen gjelder til 31.06.2021 og på følgende vilkår:

- Den ansvarlige for innførselen må sørge for at ansatte og andre som er involvert i innførselen har kunnskap om:
  - Risikoene for uheldige følger og andre forebyggende tiltak i samsvar med akt somhetsplikten slik den er beskrevet i § 18 (1)
  - At det foreligger en tiltaks- og varslingsplikt etter § 19, samt om øvrige bestemmelser i forskriften som gjelder for innførselen
  - At tilsvarende gjelder også informasjon til kunder og andre mottakere ved omsetning eller formidling av omsøkte organismer, se § 20 (2)
  - At dette må kunne dokumenteres ved tilsyn
- Organismene skal anskaffes, oppbevares, brukes og destrueres slik at de ikke kan slippe ut i miljøet, også ved transport. Dette innebærer at hold skal være innendørs i rømningssikrede bur/terrarier
- Importerte individer eller evt. avkom kan ikke tas levende ut av dyreparken uten tillatelse herfra
- Ved evt. rømming skal vi og fylkesmannen varsles umiddelbart
- Informasjonskravet i § 20 i forskrift om fremmede organismer må overholdes. Ansatte som har ansvar for innførsel, skal også informeres om innholdet i denne tillatelsen. Informasjon gitt i medhold av bestemmelsen må kunne dokumenteres ved tilsyn

Dersom vilkår i tillatelsen ikke følges, kan Miljødirektoratet oppheve den eller endre vilkårene. Tilsier ny kunnskap at risikoene for uheldige følger for biologisk mangfold er større enn antatt, jf. naturmangfoldloven § 67, kan også tillatelsen trekkes tilbake eller vilkårene endres.

Miljødirektoratet kan også føre tilsyn med at vilkår i tillatelsen gitt i medhold av forskriften blir overholdt, jf. § 30 i forskrift om fremmede organismer.

Dette vedtaket kan påklages til Klima- og miljødepartementet innen tre uker etter at dette brevet ble mottatt, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Eventuell klage sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Yngve Svarte
avdelingsdirektør

Bjarte Rambjør Heide
seksjonsleder

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Fylkesmannen i Agder	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Mattilsynet	Postboks 383	2381	Brumunddal